

Falsk forhøjet s-kalium

Baggrund

I 2. kvartal er der set en del utilsigtede hændelser med falsk forhøjet s-kalium, hvor blodprøven - er taget i forkert glas, - er modtaget for sent, - er opbevaret for længe før afsendelse. Når laboratoriet finder forhøjet s-kalium, sker der en akut opringning til almen praksis eller vagtlæge (uden for åbningstid). Patienter skal på ny have taget blodprøve.

Er det egentlig en utilsigtet hændelse? Koncentrationen af Kalium i denne størrelsesorden kan være fatalt for patienten, hvis de ikke kommer i hurtig behandling. Livsvigtig behandling kan blive iværksat uden grund, eller blive forsinket grundet fornyet prøver. Der sættes ind med mange ressourcer, som kunne være brugt på andre patienter.

Cases:

- S-kalium > 10,0 mmol. Lægehuset har sandsynligvis taget blodprøve i forkert prøvemateriale EDTA-glas
- Praktiserende læge indsender blodprøve. S-kalium > 10,0 mmol. Klinisk biokemisk vurderer der kan være tale om, at blodet er hældt over fra EDTA-glas, derfor analyserer de også en basisk phos, som viser < 10. hvilket betyder, at der må være tale om anvendelse af forkert glas. Klinisk biokemisk afd. må alligevel handle på den høje kaliumværdi, kontakter lægevagten. Der efterfølgende kontakter patienten. Patienten må ind til fornyet prøve
- S-kalium > 10,0 mmol. Prøve var centrifugeret, glas var korrekt og prøvetidspunkt var 3-4 timer forinden. Klinisk biokemisk analyserer prøve vha andet udstyr og finder at s-kalium på ca 19 mmol. Vagtlægen kontaktes om resultat, der måske handler om at prøve er omhældt til korrekt glas, fra et forkert glas. Der besluttet at alle prøvesvar fra glasset slettes. Vagtlæge kontakter patienten til fornyet blodprøve
- En ny læge i praksis har booket 2 patienter til blodprøvetagning så sent på dagen, at afhentning af prøver først sker næste dag. Blodprøver bliver sat i køleskab – bliver ikke centrifugeret. Næste dag afhentes prøverne til analyse. S-kalium for høje, lægevagten kontaktes og bliver sendt på sygebesøg. Patienterne er upåvirket. Begge patienter bliver kaldt ind til ny blodprøve.
- Blodprøver modtaget fra praksis, hvor medarbejder har været ude på plejehjem for at tage blodprøve. Analysen viser s-kalium > 10 mmol. Lægen kontaktes og der må tages nye blodprøver.

Læring:

- Skærpet opmærksomhed på de hensyn der skal tages i forhold til hvilke glas der kan anvendes til hvilke analyser.
- Rigtige glas til de enkelte prøver.
- Afhængig af undersøgelse kan ikke i alle prøver tåle at blive hældt fra et glas til et andet.
- Anvend **Laboratoriske vejledninger** findes på praksisinfo eller direkte her <http://lmv.regionsjaelland.dk/>
- Introduktion af nye medarbejder, så de kender proceduren omkring blodprøvetagning og behandling/opbevaring indtil de kan sendes til analyse.

Afslutningsvis en stor tak til rapportørerne af ovenstående og andre lignende cases. Læring fra hændelserne er hermed givet videre.

Utilsigtede hændelser rapporteres på www.dpsd.dk

Patientsikkerhedsenheden
Kvalitet og Udvikling
Alleén 15, Sorø
patientsikkerhed@regionsjaelland.dk